

Vereniging Mail Distributiebedrijven

De raad van de gemeente Rijswijk
Postbus 5305
2280 HH Rijswijk

Hoofddorp, 30 september 2019

Geachte raad,

Deze brief schrijven wij namens de volgende representatieve organisaties:

- de Vereniging Mail Distributie Bedrijven: de branchevereniging voor verspreiders van reclamedrukwerk. Deze vereniging heeft het huidige opt-out-systeem (NEE/NEE- en NEE/JA-stickers) voor reclamedrukwerk uitgerold op landelijk niveau.
- Netwerk VSP BV: landelijke verspreider van reclamedrukwerk en tevens lid van de Vereniging Mail Distributie Bedrijven.
- Koninklijk Verbond van Grafische Ondernemingen: de branchevereniging voor onder meer drukkers van reclamedrukwerk.

hierna gezamenlijk aangeduid als "MailDB c.s".

MailDB c.s. hebben vernomen dat uw gemeente heeft besloten tot een stelselwijziging op zeer korte termijn ten aanzien van de bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk in uw gemeente. U bent – zo blijkt uit verschillende nieuwsberichten – voornemens om per 1 januari 2020 over te gaan tot de invoering van een opt-in-systeem: ongeadresseerd reclamedrukwerk mag dan alleen bezorgd worden bij brievenbussen met een JA/JA-sticker (of nadat de bewoners op een andere manier hebben aangegeven op dergelijk drukwerk prijs te stellen).

Achtergrond opt-out-systeem en noodzaak voor redelijke overgangstermijn bij invoering opt-in-systeem

MailDB c.s. hebben in overleg met het Rijk sinds ruime tijd de uitrol van het opt-out-systeem op zich genomen, onder meer door de NEE/NEE- en NEE/JA-stickers ter beschikking te stellen en te verspreiden. Dit systeem heeft altijd goed gefunctioneerd en ervaring leert dat het uitrollen van een dergelijk systeem lang duurt en met veel kosten gepaard gaat.

Op 20 mei 2015 werd bij de gemeenteraad van Amsterdam een initiatiefvoorstel tot een wijziging naar een opt-in-systeem ingediend, welk voorstel op 20 april 2016 werd aangenomen. Het opt-in-systeem is op 1 januari 2018 in Amsterdam in werking getreden. Zowel de rechtbank Amsterdam als het Gerechtshof Amsterdam heeft geoordeeld dat de invoering van het opt-in-systeem rechtmatig is. MailDB c.s. zijn het daarmee oneens en beraden zich op cassatie bij de Hoge Raad.

Wij zijn namelijk van mening dat de invoering van het opt-in-systeem door gemeenten om verschillende redenen onrechtmatig is.

Wij leggen u in dat licht voor dat uw gemeente het opt-in-systeem pas dient in te voeren als de hoogste rechter zich heeft uitgelaten over dit systeem (of als wij besluiten om de mogelijkheid van cassatie onbenut te laten). Dit om onnodige schade en kosten te voorkomen. Voor zover uw gemeente toch, vanwege de uitspraken van de rechtbank en Gerechtshof Amsterdam over het opt-in-systeem in Amsterdam, tot invoering van dit systeem over wil gaan, is het van belang om in acht te nemen dat het Amsterdamse opt-in-systeem rechtmatig is bevonden vanwege de gehanteerde overgangstermijn. Het voornoemde initiatiefvoorstel werd namelijk op 20 april 2016 aangenomen en per 1 januari 2018 is het opt-in-systeem ingevoerd.

De rechtbank overwoog daarom: "[d]e periode vanaf april 2016 tot 1 januari 2018 wordt als een redelijke overgangstermijn aangemerkt". Deze periode beslaat dus 20 maanden waarbij alle ondernemers zich kunnen voorbereiden op de invoering van het opt-in-systeem. Het Gerechtshof slaat ook acht op het feit dat het voorstel een jaar eerder is ingediend en concludeert in wezen dat de periode in aanloop naar het aannemen van het voorstel plus de periode na het aannemen van het voorstel een redelijke overgangstermijn vormt. Er moet met andere woorden voldoende tijd zitten tussen het doen van het voorstel en het aannemen daarvan en het aannemen van het voorstel en de daadwerkelijke invoering daarvan. Dat laatste is belangrijk omdat anders de branche niet de benodigde investeringen en inspanningen kan doen / verrichten voor het uitrollen van het opt-in-systeem. Ook het inlichten van de burgers kost de nodige tijd. Hetzelfde geldt voor de verspreiding van de JA/JA-stickers.

Het, eventueel, door uw gemeente voorgenomen besluit tot invoering van het opt-in-systeem per 1 januari 2020 neemt de vereiste overgangstermijn niet in acht. Een overgangstermijn van ongeveer drie maanden gerekend vanaf heden is evident onvoldoende. Daarmee zou uw gemeente onrechtmatig handelen jegens de branche. Uw gemeente zou door een dergelijke korte overgangstermijn aansprakelijk zijn voor alle schade die MailDB c.s. daardoor lijden. Dit geldt temeer nu uw gemeente naar alle waarschijnlijkheid zelf niet de benodigde maatregelen heeft genomen om de uitrol van het opt-in-systeem in goede banen te leiden.

MailDB c.s. begrijpen dat uw gemeente wil beginnen met het voorbereiden van de invoering van het opt-in-systeem. Dat kan ook en wij treden als vertegenwoordigers van MailDB c.s. graag in overleg met uw gemeente over de juiste manier om het opt-in-systeem in te voeren. Tegelijkertijd benadrukken MailDB c.s. dat uw gemeente op basis van de uitspraken van de rechtbank en Gerechtshof Amsterdam alleen over kan gaan tot de daadwerkelijke invoering van het opt-in-systeem na het hanteren van op zijn minst een overgangstermijn als genoemd in de voornoemde uitspraken. En zelfs dan is de invoering van het opt-in-systeem niet risicoloos daar in een eventuele cassatie kan blijken dat uw gemeente überhaupt geen bevoegdheid heeft om een dergelijk systeem in te voeren.

Verzoek / Sommatie

Met deze brief verzoeken wij u primair om een eventuele cassatie af te wachten zodat het opt-in-systeem pas ingevoerd wordt nadat de hoogste rechter daarover een uitspraak gedaan heeft.

Indien u niet bereid bent om dat te doen verzoeken, en zo nodig sommeren,
MailDB c.s. uw gemeente om:

- (i) Af te zien de invoering van het opt-in-systeem per 1 januari 2020; en
- (ii) Af te zien de invoering van het opt-in-systeem eerder dan minimaal 20 maanden gerekend vanaf de datum van het door de gemeenteraad genomen of te nemen besluit tot het overgaan tot een opt-in-systeem.

U voert dit systeem dan op eigen risico in en MailDB c.s. behouden zich het recht voor om indien eventuele cassatie uitwijst dat het opt-in-systeem inderdaad onrechtmatig is alle geleden schade op uw gemeente te verhalen. Wij vernemen graag de reactie van uw college binnen 7 dagen na heden. Indien u niet wilt voldoen aan deze sommatie, vernemen wij graag de motivering van uw college daartoe. In het bijzonder vernemen wij graag waarom uw college meent dat van een redelijke overgangstermijn sprake is en welke maatregelen uw gemeente concreet heeft genomen om het opt-in-systeem adequaat uit te rollen. Indien niet wordt voldaan aan de hiervoor beschreven sommatie, behouden MailDB c.s. zich het recht voor zonder nadere aankondiging overgaan tot het treffen van (rechts)maatregelen.

Een afschrift van deze brief doen wij toekomen aan de gemeenteraad van uw gemeente.

Hoogachtend,

MailDB

Spotta

KVGO